

Plantijn-
Hogeschool van de provincie Antwerpen
Bachelor in het communicatiemanagement
(professioneel gerichte bachelor)

Accreditatie
bestaande Opleiding

7 januari 2008

NVAO Accreditatierapport en -besluit

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Inleiding en verantwoording werkwijze	5
	3.1 Inleiding	5
	3.2 Evaluatieorgaan en samenstelling visitatiecommissie	5
	3.3 Werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader	7
	3.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	8
4	Beschrijving van de opleiding	10
5	Beoordeling per onderwerp en facet	11
	5.1 Doelstellingen opleiding	11
	5.2 Programma	12
	5.3 Inzet personeel	14
	5.4 Voorzieningen	15
	5.5 Interne kwaliteitszorg	16
	5.6 Resultaten	17
6	Overzicht oordelen visitatiecommissie	18
7	Overzicht oordelen NVAO	19
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	20

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 22 oktober 2007 heeft Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de Bachelor in het communicatiemanagement (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door VLHORA. De aanvraag werd door de NVAO ontvangen op 29 oktober 2007.

Wat de procedurele eisen betreft, heeft de NVAO hierbij vastgesteld:

- dat de visitatiecommissie het door het evaluatieorgaan vastgestelde visitatieprotocol heeft gevolgd;
- dat het door de visitatiecommissie gehanteerde referentiekader de onderwerpen en facetten uit het accreditatiekader bestaande opleidingen van het Accreditatieorgaan omvat, inclusief een domeinspecifieke vertaling, behalve wat de volgorde van de facetten betreft;
- dat de visitatiecommissie de in het accreditatiekader beschreven beslisregels adequaat heeft toegepast;
- dat de gevolgde procedure in overeenstemming is met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of in de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Wat de inhoudelijke eisen betreft, heeft de NVAO vastgesteld:

- dat het kwaliteitsoordeel van de visitatiecommissie mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en zo mogelijk met internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- dat het door de visitatiecommissie vastgestelde rapport van het evaluatieorgaan voldoende evidentie bevat dat de opleiding al dan niet aan de criteria uit het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het rapport behandelt minimaal de zes in dit accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet wordt een oordeel op de vierpuntsschaal gegeven, op basis waarvan per onderwerp een oordeel wordt gegeven. De oordelen worden goed onderbouwd met feiten en analyses. Het rapport wordt afgerond met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- dat het rapport tevens inzicht verschaft in de kwaliteit van de visitatiecommissie (het panel van deskundigen) dat de opleiding heeft gevisiteerd. Daarbij wordt informatie gegeven over de omvang en samenstelling van de visitatiecommissie naar ingebrachte kennis en ervaring, de onafhankelijkheid, de deskundigheid en gezaghebbendheid van de leden.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het communicatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen.

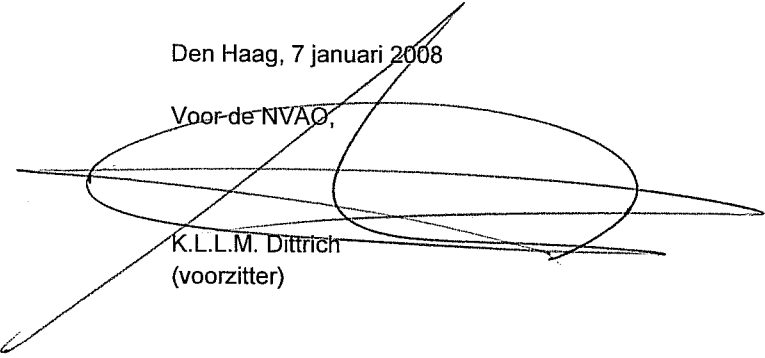
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het communicatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) van de Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met volgende afstudeerrichtingen: commerciële communicatie, public relations en voorlichting georganiseerd te Antwerpen.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016

Den Haag, 7 januari 2008

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

3 Inleiding en verantwoording werkwijze

3.1 Inleiding

Bij brief van 22 oktober 2007 heeft Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de Bachelor in het communicatiemanagement (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag werd door de NVAO ontvangen op 29 oktober 2007.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLHORA.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.2 Evaluatieorgaan en samenstelling visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLHORA

Visitatiecommissie:

- Voorzitter:
  - Fernand Rochette, onderwijsdeskundige.
- Leden:
  - Frank Jaspers, domeindeskundige;
  - Tristan Lagae, student;
  - Hanny Van Gerwen, domeindeskundige;
  - Richard Ton, domeindeskundige;
  - Diane Waumans, domeindeskundige;
- Secretaris:
  - Magda Kirsch

3.3 Werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De visitatie van de opleiding Communicatiemanagement aan de hogescholen gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005*. Voor de beschrijving van de werkwijze van de visitatiecommissie worden vier fasen onderscheiden:

- Fase 1 : installatie,
- Fase 2 : voorbereiding,
- Fase 3 : visitatiebezoek,
- Fase 4 : schriftelijke rapportering.

Fase 1: installatie

Op 9 februari 2005 werd de commissie officieel geïnstalleerd. De installatievergadering stond in het kader van een kennismaking, een gedetailleerde bespreking van het visitatieproces aan de hand van de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR-VLHORA, februari 2005* en een toelichting van het ontwerp domeinspecifieke referentiekader. Tevens werden een aantal praktische afspraken gemaakt, onder meer betreffende het bezoekschema, de bezoekdagen en de te lezen eindwerken en/of stageverslagen.

Fase 2: voorbereiding

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd. De commissie heeft vastgesteld dat het zelfevaluatie-rapport en de bijlagen een voldoende basis vormden voor het visitatiebezoek. Elk commissielid heeft het zelfevaluatie-rapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en haar argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden. Op basis van de bespreking en de door de commissieleden opgestuurde vragenlijsten inventariseerde de secretaris kernpunten en prioriteiten voor de gesprekken en het materialenonderzoek bij de visitatie.

Fase 3: visitatiebezoek

De VLHORA heeft een bezoekschema ontwikkeld dat desgevallend aangepast werd aan de specifieke situatie van de opleiding. Tijdens de visitatie werd gesproken met (een representatieve) vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. Tijdens de visitatie werd voor de verdere bevraging gebruik gemaakt van de synthese van de checklist en van de vragenlijsten. Binnen het bezoekprogramma werden een aantal overlegmomenten voor de commissieleden voorzien om de bevindingen uit te wisselen en te komen tot gezamenlijke en meer definitieve (tussen)oordelen. Na de gesprekken met de vertegenwoordigers van de opleiding hebben de visitatieleden hun definitief (tussen)oordeel per facet en per onderwerp gegeven. Op het einde van het visitatiebezoek heeft de voorzitter een korte mondelinge rapportering gegeven van de ervaringen en bevindingen van de commissie, zonder expliciete en inhoudelijk waarderende oordelen uit te spreken.

Fase 4: schriftelijke rapportering

De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie-rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld. Het ontwerprapport geeft per onderwerp en per facet het oordeel en de motivering van de commissie weer. Daarnaast werden - waar wenselijk en/of noodzakelijk - aandachtspunten en eventuele aanbevelingen voor verbetering geformuleerd. Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogescholen gezonden voor een reactie medio juli 2006. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. Tevens stelde de commissie een vergelijkend gedeelte op waarin de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de visitatie vergelijkenderwijs worden weergegeven. In een aantal gevallen leidde de reactie van de opleiding tot een aanvullend bezoek door (een afvaardiging van) de visitatiecommissie om de aangeleverde nieuwe informatie verder te verifiëren. De resultaten van het aanvullende bezoek aan de betrokken opleiding werden door de voltallige commissie besproken. Het vergelijkende deel werd samen met het antwoord van de visitatiecommissie op de reacties van de opleidingen en het definitieve opleidingsrapport aan de hogescholen toegezonden medio januari 2007.

Het vergelijkende deel en de opleidingsrapporten werden samengebracht in het voorliggende visitatierapport van de professioneel gerichte bacheloropleiding Communicatiemanagement dat op 9 februari 2007 gepubliceerd werd.

Oordeelsvorming

De commissie heeft vooreerst een oordeel per facet vastgelegd. Daarna heeft de commissie een oordeel per onderwerp vastgelegd op basis van de oordelen van de facetten die van het onderwerp deel uitmaken. In de oordelen per onderwerp wordt steeds een overzicht gegeven van de oordelen per facet. In geval van een compensatie van facetten, wordt het oordeel op onderwerpniveau gevolgd door een motivering en aangevuld met de weging die de commissie hanteerde in de oordeelsvorming op onderwerpniveau. In de overige gevallen wordt voor de motivering van het oordeel op onderwerpniveau verwezen naar de (uitgebreide) argumentatie bij de facetten. De oordelen per facet en per onderwerp hebben betrekking op alle locaties, afstudeerrichtingen en varianten; daar waar er een onderscheid in het oordeel per afstudeerrichting en/of locatie en/of variant nodig is, wordt dit aangegeven in het rapport. Bij de oordeelsvorming en de weging speelden de beslissingsregels zoals die door de VLHORA in de handleiding zijn geformuleerd een belangrijke rol. Tevens is bij de beoordeling rekening gehouden met accenten die de opleiding eventueel zelf legt, het domeinspecifiek referentiekader en de benchmarking ten opzichte van de overige opleidingen Communicatiemanagement.

3.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader

Voor iedere (groep van) opleiding(en) wordt een domeinspecifiek referentiekader ontwikkeld dat door de commissie gebruikt wordt bij de beoordeling van opleidingen. De visitatiecommissie is verantwoordelijk voor de opmaak van het domeinspecifiek referentiekader. De VLHORA als evaluatieorgaan geeft de procedure aan voor de opstelling ervan. Het referentiekader is niet bedoeld om een ideale opleiding te schetsen. Respect voor de eigenheid van een opleiding en voor de diversiteit binnen eenzelfde opleiding over de instellingen heen, veronderstelt immers dat in de eerste plaats wordt nagegaan of elke opleiding erin slaagt haar eigen doelstellingen te realiseren en dit zowel inhoudelijk als procesmatig. Dit belet niet dat wordt nagegaan of elke opleiding aan een aantal minimumeisen voldoet, die aan de betreffende opleiding worden gesteld vanuit het vakgebied en/of de relevante beroepspraktijk.

Gehanteerde input:

- Referentiekaders van de opleidingen op hogeschoolniveau;
- Brondocumenten onderschreven door werkveld;
- Internationale referentiekaders.

Het domeinspecifiek referentiekader met competenties voor de professionele bachelor communicatiemanagement past in een Europese en internationale trend in het Hoger Onderwijs waarbij er een verschuiving heeft plaats gevonden van curriculumhoud naar de resultaten van het leerproces en waar de nadruk ligt op beroepsgerichte competenties en op de snelle tewerkstelling en inzetbaarheid van de pas afgestudeerden. Het beroepsveld werd daarom nauw betrokken bij het opstellen van deze beroepsspecifieke referentiekaders en de competenties verwijzen naar specifieke kennis, inzicht en vaardigheden die worden verwacht van een pas afgestudeerde met het diploma professioneel gerichte bachelor Communicatiemanagement. De opsplitsing van de opleiding Communicatiebeheer in een Professionele Bachelor Communicatiemanagement en een professioneel gerichte bachelor

Journalistiek past eveneens in deze trend en heeft ertoe geleid dat de opleiding zich meer herkenbaar kan profileren en meer aandacht kan besteden aan beroepsspecifieke competenties. De trend naar competentiegericht onderwijs past eveneens in het kader van de BAMA-structuur, het streven naar een Europees kwalificatiekader en de Lissabonverklaring waarbij Europa zich heeft voorgenomen om de meest dynamische kenniseconomie in de wereld te zijn tegen het jaar 2010.

3.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO heeft vastgesteld dat:

- het evaluatieorgaan overtuigend heeft aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen, o.a. aan de hand van de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden. Evenwel ontbreekt een bekrachtigingsbesluit van de Erkenningscommissie. Gelet echter op het gegeven dat de visitatiecommissie is samengesteld vóór 31 december 2004 is conform artikel 93, §3bis, tweede lid, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen geen bekrachtiging van de samenstelling van de visitatiecommissie door de Erkenningscommissie vereist;
- dat de commissie die de opleiding heeft beoordeeld bestond uit 6 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waaronder CV's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en overeenkomstig het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- in het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- de commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop de opleiding met eerdere aanbevelingen en adviezen is omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en overeenkomstig een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Er is daarbij aangesloten bij:

- eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein worden gesteld;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;

- het referentiekader aangereikt door de opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;

De NVAO heeft verder vastgesteld dat:

- de werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de professioneel gerichte bachelor Bachelor in het communicatiemanagement van de Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen zorgvuldig en gedegen is geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- de commissie haar oordeel heeft opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het visitatieprotocol en de daarbij behorende beslisregels heeft gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- de commissie hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader heeft vastgesteld;
- het kwaliteitsoordeel bij de toetsing - voor zover relevant - mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- de commissie in haar advies een aantal kritische kanttekeningen heeft opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- de visitatiecommissie in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport formuleert.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Beschrijving van de opleiding

- Instelling: Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen
- aard instelling: ambtshalve geregistreeerde instelling
- vestiging(en): Antwerpen
- de graad en kwalificatie: Bachelor in het communicatiemanagement
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- de studieomvang: 180 studiepunten
- de afstudeerrichtingen: commerciële communicatie
public relations en voorlichting

- de onderwijstaal: Nederlands
- het studiegebied: Handelswetenschappen en bedrijfskunde
- Aard van de aanvraag: Accreditatie

5 Beoordeling per onderwerp en facet

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- het accreditatierapport omvat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- de NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- de NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: Doelstelling:

De commissie is tot het besluit gekomen dat het niveau en de oriëntering van de opleidingsdoelstellingen goed beantwoorden aan de verschillende competenties. Dit zowel wat de algemene en algemene beroepsgerichte competenties betreft die decretaal worden opgelegd voor de professioneel gerichte bachelor, als wat de beroepsspecifieke competenties betreft die door de hogeschool werden beschreven. De opleidingsdoelstellingen voor Communicatiemanagement werden door de opleiding zorgvuldig en op een doordachte wijze geformuleerd. Er wordt ook duidelijk onderscheid gemaakt tussen de afstudeerrichtingen Commerciële communicatie en Public relations en voorlichting. Wat de domeinspecifieke eisen betreft, meent de commissie dat deze goed worden gerealiseerd. De opleiding Communicatiemanagement van de Plantijnhogeschool is zich terdege bewust van het belang van een sterke en permanente interactie met het

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

beroepenveld in functie van een competentiegerichte opleiding. Zij schenkt terecht veel aandacht aan de zoektocht naar en het behoud van een uitgebalanceerde lijst van interessante stageplaatsen voor haar studenten. De commissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: doelstellingen opleiding

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De commissie meent dat het programma qua vorm en inhoud onvoldoende aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten. Alhoewel de hogeschool en de opleiding zich bewust is van de drop-outproblematiek resulteert dit tot nog toe in te weinig gestructureerde acties. De heterogene instroom wordt op een homogene manier benaderd met bijna uitsluitend theorie.

De commissie beveelt aan beter in te spelen op de zeer heterogene instroom door het afnemen van niveautesten, een meer gedifferentieerde aanpak en meer aangepaste werkvormen.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De commissie is van oordeel dat het programma zeker in voldoende mate afgestemd is op de eindkwalificaties die gehaald moeten worden. Ze wenst enig voorbehoud te maken wat het eerste jaar betreft, omdat de beroepspraktijk nog te weinig zichtbaar aan bod komt in de opleidingsonderdelen. Tijdens de visitatie bleek wel dat een deel van de docenten daar zeker wat aan wil doen. De commissie meent dat het aanbod een interessante mix bevat van kennis en kunde. De commissie meent dat het programma onderwijskundig doordacht is samengesteld. Gradatie is voorzien op twee niveaus: van beperkte tot veel praktijk van het eerste jaar naar het derde, en ook van algemeen over verdiepend naar gespecialiseerd over de jaren heen. Er wordt voldoende aandacht besteed aan zowel werken in groep als aan zelfstandig werken. Vakoverschrijdende opdrachten en workshops laten studenten zelf ondervinden dat er verbanden te leggen zijn tussen de verschillende disciplines. Om overlappingsen te vermijden wordt regelmatig overleg gepleegd tussen de lectoren. Er wordt door de studenten niet geklaagd over een te zware studiebelasting. Via de invoering van een semestersysteem is de studielast behoorlijk verdeeld over de jaren en zijn er ook geen piekbelastingen vast te stellen. De commissie is van oordeel dat het didactisch concept en de werkvormen voldoende aansluiten bij de doelstellingen. De opleiding doet, gestuurd door de algemene onderwijsdiensten, grote inspanningen om praktijkgericht te werken via een mix van werkvormen. Daartoe wordt gekozen voor onder meer practica, groepsleren, individuele begeleiding en geven van feedback. De commissie meent dat het programma qua vorm en inhoud onvoldoende aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten. Het startniveau van de studenten in het eerste jaar is heel divers. Alhoewel de hogeschool en de opleiding zich bewust zijn van de drop-outproblematiek en de verschillende gesprekspartners (studiebegeleiding, lectoren, departementshoofd) begaan zijn met deze problematiek, resulteert dit tot nog toe in te weinig gestructureerde acties, ook al beseffen alle gesprekspartners dat de hogeschool niet goed scoort op dit punt. De commissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp toch voldoet aan de basiskwaliteit. De commissie maakt een positieve afweging, omdat zij van oordeel is dat er voldoende potentieel aanwezig is om de vastgestelde tekortkomingen op het gebied van de toelatingsvoorwaarden te verhelpen.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Programma

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: Personeel.

De commissie is van oordeel dat de deskundigheid van het personeel zowel vakinhoudelijk, onderwijskundig, didactisch als administratief en organisatorisch voldoet. De hogeschool voert een personeels- en aanwervingsbeleid waarbij op een evenwichtige manier rekening wordt gehouden met, enerzijds, de opleiding en, anderzijds, de praktijkervaring van de lectoren. Het personeel beschikt over behoorlijke competenties op basis van diploma's (overwegend licentiaten en geaggregeerden pedagogische bekwaamheid), maar recente praktijkervaring is bij de vaak oudere lectoren onvoldoende aanwezig. De commissie meent dat het personeel voldoende beantwoordt aan de eisen van professionele bekwaamheid. Er worden veel inspanningen geleverd om de praktijk in te bedden in de opleiding. Uit de reacties van het werkveld (stagebegeleiders en afgestudeerden) blijkt duidelijk dat dit concept bijdraagt om studenten klaar te stomen voor de startfunctie. De opleiding kampt met een krappe bezetting (1 VTE voor 20,9 studenten). De hogeschool en het departement zien hun financiële middelen krimpen in verhouding tot de opdrachten omwille van de decretaal vastgelegde financieringsmechanismen. Zij zullen dus behoedzaam moeten omspringen met de taakbelasting van hun personeel. De steeds toenemende werklast (lees: bijkomende opdrachten) vormt een risico voor de kwaliteit van de opleiding. Bovendien meent de commissie dat het met een dergelijke ratio zeer moeilijk, zonet onmogelijk is om te voldoen aan alle decretale opdrachten. Dus niet alleen onderwijs, maar ook toegepast wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. De commissie stelt echter dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Personeel

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: Voorzieningen.

De rondleiding tijdens de visitatie heeft de commissie een moderne, technisch goed uitgeruste campus doen ontdekken. De materiële voorzieningen zijn van een uitstekend niveau. Ze zijn een stimulans voor de studenten en het onderwijzend personeel. De hogeschool beschikt over een moderne en recent gebouwde campus, waar quasi alle didactische en extradidactische (restaurant, en dergelijke) voorzieningen aanwezig zijn. De mediatheek en de bibliotheek zijn uitstekend en duidelijk het resultaat van een doorgedreven investering tijdens de voorbije jaren. Zij vormen een levendige en efficiënte werkomgeving voor de studenten. Het studielandschap of educatief multimediaal informatiecentrum (EMI) is daarenboven voortreffelijk georganiseerd. De hogeschool is zich bewust van de noodzaak van degelijke studiebegeleiding. De informatie voor abiturienten via brochures en infodagen is degelijk verzorgd. Ook de informatie voor studenten om hen te helpen bij het kiezen van keuzevakken, de internationaliseringsmogelijkheden, de stages, enzovoort, is behoorlijk. Men maakt verder goed gebruik van intranet en interne communicatie. De commissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Voorzieningen

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg.

Interne kwaliteitszorg loopt als een rode draad door het zelfevaluatie rapport. De interne kwaliteitszorg wordt op een planmatige manier aangepakt, via een strategisch vijfjarenplan met concrete en meetbare doelstellingen. Er worden voldoende inspanningen geleverd om alle belanghebbenden bij de interne kwaliteitszorg te betrekken. De werkwijze van de interne kwaliteitszorg is goed onderbouwd. Uiteraard staat of valt alles met de opvolging. En daarbij zijn metingen en verbetertrajecten van cruciaal belang. Hieromtrent is de hogeschool zeker op de goede weg. De commissie heeft vastgesteld dat de resultaten van de bevestigingen van het personeel, de studenten en het werkveld ernstig worden genomen. Het curriculum wordt bijgestuurd op basis van deze bevestigingen. In de verslagen van de departementale raad is er een vast agendapunt waarop de studenten hun vragen en bedenkingen kunnen formuleren. De grote betrokkenheid van het personeel is een indirecte aanduiding voor de aandacht die het beleid schenkt aan het personeel. Het personeel wordt trouwens zowel informeel als formeel (infobulletin) degelijk geïnformeerd over alle facetten van de opleiding. Participatie, die betrokkenheid en arbeidsmotivatie in de hand werken, is er niet in dezelfde mate bij alle lectoren van het departement. Het draagvlak van de besluitvorming ligt dan ook niet bij alle lectoren. De commissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Interne kwaliteitszorg

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: Resultaten.

Wat de resultaten betreft, meent de commissie dat de opleiding voldoende scoort, ook wat de internationale dimensie betreft. Ook het oordeel van de alumni is positief, omdat de link met de praktijk – en daarmee de relevantie van de opleiding – tastbaar wordt. De commissie beschikt vooral over indirecte aanwijzingen van het gerealiseerde niveau, namelijk de ervaringen

van de oud-studenten en van het werkveld. Deze ervaringen zijn over het algemeen zeer gunstig. De afgestudeerden en het werkveld zijn zeer tevreden over het bereikte competentieniveau. Vooral het feit dat de school degelijke generalisten aflevert wordt als een grote troef gezien. Na gesprekken met oud-studenten en werkgevers/stagebegeleiders blijkt dat studenten na afloop van hun studie snel inzetbaar zijn in bedrijven en instellingen. Dat zegt wat over de beroepsgerichtheid van de opleiding. Ook de algemene kennis en de talenkennis van de afgestudeerden worden gewaardeerd. Het onderwijsrendement voldoet alleen in het tweede en derde jaar (In 2003-2004 slaagde slechts 36 procent van de op 1 februari nog ingeschreven eerstejaarsstudenten, een gemiddelde van 43 procent over de laatste vijf jaar. In het tweede jaar slaagde gemiddeld 86 procent en in het derde jaar slaagde bijna 100 procent). Het dalende slaagpercentage in het eerste jaar is verontrustend laag. Ook de studie-uitval ligt hoog in het eerste jaar. Slechts vijftig procent van de instromers voltooit de opleiding succesvol. Ook al is dit vergelijkbaar met andere opleidingen, toch mag dit geen reden zijn om hierin te berusten. De commissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Resultaten

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Overzicht oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	O
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef ⁴	nvt
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	E
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	G
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Overzicht oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

(O = onvoldoende, V = voldoende)

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Het instellingsbestuur heeft geen opmerkingen of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in het communicatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) van Plantijn-Hogeschool van de provincie Antwerpen uitgevoerd door VLHORA.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #2423

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016